

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупуљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЈОШ НЕШТО О БЕРЛИНСКОЈ ПОЛИЦИЈИ

Читаоци „Полицијског Гласника“ нису остали неузнати са берлинском полицијом после чланака о њој у њему штампаних, а по том и засебно изданих, под натписом „Тасина Писма.“ При свем том ми ни мало не сумњамо у потребу, да ће се један стручан полицијски лист, какав је овај, морати још често враћати на берлинску полицију већ по томе, што и срећно уређене полиције морају се редовно узајамно проучавати и у раду пратити, да би што боље одговориле задатку своме. А кад то важи за одношај између полиција срећно уређених, колико ово проучавање мора бити велика и права потреба наше зацело без среће уређене полиције према оним срећним јој другама! „Полицијски Гласник“ треба и мора, дакле, своје читаоце редовно да занима изношењем уређења и рада полиција престоничких и других већих вароши нарочито због чудновате примитивности наше полиције, а, на жалост, највише још због одсуства сваке воље у позваних, до сада, да нам полиција из тога стања изађе, реформована према савременим захтевима и снабдевена спременим за службу особљем, а од кога би се тражило само да служи свом правом и великом задатку.

У овај мах ми се враћамо на говор о берлинској полицији колико ради тога, да би читаоци имали што више примера из самог пословања њезиног, толико и да виде како је поједине податке о њој приказао један Немац широј својој, немачкој публици и са коликом озбиљношћу као и правилношћу суђења при том располаже. При овом мислимо на делце: Berliner Polizei und Verbrechertum, von Paul Lindenberg, из кога је један одељак већ саопштен читаоцима овога листа под насловом: „Без рада и без крва“ (бр. 21 и 22.) Сад ћемо, дакле, са обзиром на напред наведено, саопштити нешто из осталих одељака исте књиге.

* * *

Средства, којима се криминална полиција служи, гонећи злочинце, и разноврсна су и особито добро смишљена, тако, да им се мора дивити сваки, који први пут улази у сазнања о томе. Пре свега за то је на услузи албум злочинаца, но пре него што бисмо узели да се из ближе са њим упознамо, изнећемо у кратко значај *фотографије* за криминалистику у опште, јер она је веран савезник како за хватање кривога тако и за одбрану невинога. Полиција, према овоме, све више и више призива у помоћ фотографско знање. Фотографије се не само злочинац као увек сумњив, да би се његова слика у стотинџ примерака разаслала и осталим полицијским властима, како би га оне, на случај потребе, ако би им у госте дошао, могле, или, ако је у бегству, хватале, него се фотографију и предмети, који могу бити од важности да расветле злочин и допринесу, кад се фотографски умноже, да се пронађе злочинац.

Пре више година убијена је и опљачкана у Берлину нека самохрана жена. Ни за шта се није имало ухватити, од чега би се могло поћи за проналазак кривца, осем једне цедуљице, нађене у стану убијене међу стварима, од два реда мушка рукописа, у којима наравно не беше никаква имена. Ту цедуљу полиција је фотографовала и снимке доставила берлинским новинама, молећи их да их објаве. И ево шта се догодило. Писар неког правозаступника виде у новинама рукопис, учини му

се познат, претури по актима и заиста у испиту једног сведока нађе исти рукопис. Одмах је известио полицију, која притвори тога сведока, и у најкраћем времену би утврђено, да је он тај убица.

У другом случају фотографија је спасла једног невиног. Нека млада девојка убијена је и на одговор је повучен један човек, за кога се нагађало да је убица. На рамену девојке била је нађена длака, за коју се држало да је из браде оптуженога. Али, фотографијом увећана за хиљаду и шест стотина пута, показа се као псећа длака, и то пса старијега, жутог, кратке длаке. Доцније је као убица пронађен један сопственик таквог пса.

Од највеће је важности фотографија у испитивању трагова од крви, на име је ли крв људска или животињска. Један, на чијем оделу беше крвавих мрља, и на кога се сумњаше да је учинио убиство за којим се трага, тврђаше да су мрље од козе коју је заклао, па је и доказао да је клао козу. Али увећавањем од десет хиљада пута фотографија показа, да на капуту, уз кбзију, има и људске крви, и тако притворени беше ухваћен у кривици.

Сличне велике услуге чини фотографија у проналазку фалсификовања исправа, јер различна мастила, према хемиском саставу им, различно и испадају у слици. Тако је једном неки сведок био позван пред суд за „21. тек. месеца“. Он је пропустио доћи на рочиште, па, да би избегао малу новчану казну, од 1 начини 4. Фотографија је обелоданила преправку и он доби осам месеца затвора због фалсификовања исправе. И радирања излазе јасно на видик у увећаним фотографским снимцима, те су многу, иначе мудро смишљену, превару обелоданили.

А сад да пређемо на *албум злочинаца*, чијим распоредом и пространством берлинска полиција с пуним правом може се поносити, јер јој се он у небројено случајева показао као драгоцену помоћно средство. За њ се има нарочито благодарити увиђавности и опрезности инспектора криминалне полиције, веома делатнога и заслужнога г. Маршајда Хилесема, који је за своје личне сврхе, 1876. год., прикупио збирку фотографија свију могућих злочинаца а, по том, обративши се својим колегама, знатно је проширио и, најпосле, уступио, на срећу службе, полицији. Данас постоји у берлинској полицији чувени албум злочинаца у дванаест фолио великих свезака, а укупно има осам хиљада фотографија, почевши од убица разних врста па до дванаестогодишњег детета, које је метар свиле у дућану украдо. Свеске су подељене овако: 1., убице, разбојници и опасни лопови; 2., лопови, који краду из ценова, кесароши, 3., који краду по продавницама и трговима; 4., лопови на преноћиштима; 5. Bauernfänger-и, а то су они, који вребају неискусне људе и за њих се прилепе, да им у каквој игри новац узму; 6., Hochstapler-и, т.ј. варалице, елегантне и на велико, који одседају у најбоље хотеле и иду у прва места у опште, приказујући се елегантним држањем и скупоценим оделом као лордови, графови, барони и у опште одлични људи, да би кога из тих редова преварили и опљачкали; даље, фалсификатори и варалице у опште; 7., сви обични и ситнији лопови; 8., разни злочинци, који нису никакве „специјалисте“; 9., блуднице и људи противприродних наклоности; 10., фотографије из иностранства; 11., авантуристе; 12., фотографије интернационалних лопова и варалица. У првој свесци, крај лика неких зликоваца,

стоји хумка и на њој крст, што значи, да је погубљен услед осуде на смрт.

Свакој фотографији придани су подаци о фотографованоме: најпре име, па мера тела, за тим кратак лични опис. На пример: „број 187, Фридрих Карло Шулце. 1.73. Коса црна. Очи црне. Нос дугачак и узан. Усне испуњене. Бркови црни.“ Или: „број 510. Ернст Август Леман, 1.85. Коса затворено плава, кудрава, мало прошарана. Очи модро сиве. Нос прџаст. Брада пуна и затворено плава. На челу, с леве стране, одскочио бео ожиљак, доле савијен.“

Разгледати ове слике, с једне стране веома је интересно, а с друге опет у највећем степену гнусно. Истина не слаже се са фактима, кад се говори о „злочиначком типу“, јер где који од убица и разбојника изгледају са свим невини, тако, да би се преварили и сами највештији физиономичари, али има и таквих ликова, који казују толико суровости, лукавства и мржње, да се морамо ужаснути. Код Bauernfänger-а, под 5 поменутих, пада у очи читав низ елегантних појава, које, кад бисмо видели где на другом месту, никад не би будиле сумњу нашу, да живе само на превару и лупештво. Ни „даме“ нису без дражесних, по изгледу одличних облика, а тако ни интернационални лопови, који говоре више језика и вешто умеју кокетовати са орденском ружицом у рупци пуцета. И туалета је разноврсна: овде имамо са бала право у затвор доведену витку плавојку у пикантном маскенкостиму, тамо видимо неку тржну крадљивицу са котарицом на руци, па онда опасног лопова одевена као поштански момак, лопова трговачких пакета који гура колица, одевен као момак коме је то посао; за тим видимо лопова одела, сува тела, увијена у два украдена врскапута; персијанца у шубари на глави и тесном капуту, који, купујући неке ситнице у јувелирској радњи, „превиди“ те у џеп меће и више дијамантских прстенова, или каква мелеза, како бисмо ми рекли „Сека Персу“, која по гостионицама чуда прави.

Гдекоје слике казују, да они, чији су ликови узети, немадоше воље сликати се, јер се у више слика виде од чести или са свим искривљена лица, једно око затворено, искривљена уста или отомбољене вилице. На другим портретима видимо злочинца утегнута или се примећувају са стране руке и ликови полицајца, који фотографованог силом притискују уза седиште. Пређе су ове мере, које су крајња противност ономе како фотографи иначе раде, молећи најљубазније, чешће примењиване, а данас моментна фотографија, која иде као муња брзо, чини имену своје и сувише части, не дајући злочинцу времена ни за накарађивања.

Фотографски атеље је баш уза саму собу инспектора криминалне полиције. То је мали, полу мрачан простор, у коме гори гас; на обе стране светлуца више спиритних пламенова; лаким притиском једне лопте од гуме запаљује се прах магнетије, на којој се светлости фотографије, и у истом тренутку и слика је готова, која испада скоро увек јасна и жива. Ако је зликовац упоран, приступа се сада само у крајњем случају сили, махом се прибегава каквом лукавству да се умири; један чиновник шали се или ђаска што год са њим, или се направи да га бајаги саслушава, износи му акте и поставља питања, док на један пут зацврчи магнетија, а чиновник, иронично смећећи се, казује: „најлепше вам хвала, слика ће бити изврсна!“ Али ако се какав злочинац баш ни којим начином не може наместити да мирно седне, онда се, док траје претрес или саслушање, прта, а да то не примети, па по том цртању изради се фотографија. Свака фотографија израђује се у четири комада: један иде у албум злочинаца, други у личне акте, т.ј. у акте кривце фотографованог лица, трећи задржава старешина криминалног одељења, а четврти се даје чиновницима тога одељења, да га имају пред очима ради што тачнијег познавања.

Какве услуге чини албум злочинаца, види се најбоље отуд, што се сваког дана више пута узима и њиме се користи, а годишње неколико стотина проналазака по њему се учини. Некоме странцу у позоришту нестало је кесе с новцима; поред њега седео је неки миран стари господин, који је и ћертао са њим. — „То је он!“ узвикну покрадени, држећи прст на слози. „Аха, па и ја то мишљах“, прихвати чиновник, који најмарљивије и са чудесним познавањем лица и физиономија управљаше овом ретком галеријом слика — а мало минута за тим већ је расписана заповест, да се тај показачи лопов ухапси.

Други случај: нека госпођа погоди једну служавку и била је са свим задовољна са тим скромним и вредним дететом са села, које врло љупко говораше простим народним говором; али после осам дана нестале ове, сада већ и за госпођу, вештице, а са њоме и свакојаког рубља, одела, златних и сребрних ствари исте госпође. Госпођи је саветовано да се обрати криминалној полицији, и ту јој се одмах изнесе албум злочинаца, свеска IX. „На шестој страни она ће јамачно већ бити, ова Ема Шубел“, рече чиновник мирно и са извесношћу. „Али она се зове Августа Пехов“, упаде бојажљиво у реч госпођа. „О, та има и више имена, па и племићских — погледајте овде, па зар није и то она?“ и криминални чиновник показиваше једну фотографију. Али госпођа је вртела главом: „Не, не, то није она!“ „Није — прихвати полицајац, — јер имате пред собом једну одличну салонску прилику, у тесно скопчаном жакету од плиша, са модерним шеширићем, под којим су ванредно вешто израђене коврчице, са најкраснијим сунцобраном и најелегантнијим рукавицама. Али ће, по свој прилици, то опет бити она. Ова Ема Шубел воли преодевања: данас бароница а сутра собарица, па онда бона или помоћница госпође. Али у нас има више њених разних слика — како стојимо са овом?“ и при том јој показа једну лепушкасту собарицу са хамбуршком капицом, на коси најлепше раздвојеној и најравније пчешљаној, са белом кецељом и у памучној хаљини. „Јест, то је Августа!“ викну госпођа готово уплашена. „Да, да, та радо прави такве шале“, говори чиновник више за себе, „морамо дохитати да је ухватимо, иначе нећемо од ствари у опште више ништа наћи; то је наша стара познаница, шест пута кажњена!“

Недавно завела је берлинска криминална полиција и мерење злочинаца, по „антропометричкој системи“, коју је основао Др Бертилон у Паризу, и која, ослањајући се на податке које јој анатомија пружа, састоји се у мерењу извесних делова тела, да би се тим путем олакшало да се доцније опет може познати какво сумњиво лице. У Берлину се не иде тако далеко као у Паризу. Узимају се само четири мере: дужина лобање, ширина лобање, дужина средњег прста леве руке и дужина леве руке од лакта до врха средњег прста. Каква ће успеха бити од ових мерења, показаше се у пракци тек после дужег искуства.

У вези са албумом злочинаца стоје листови регистра и спискови карактерних знакова, у којим списковима као додатак има још и збирка надимака злочинаца. Листови регистра, који по бројевима иду оним редом којим и албум злочинаца, садрже личне белешке, са истрагу нужне. Узмимо, н. пр., да је један лопов нађен по албуму злочинаца и констатовано да је он тај: под његовом фотографијом стоји бр. 310; кад чиновник отвори у регистру лист, на коме је бр. 310, наћи ће, најпре, опет слику лопова, а за тим уз њу писмена допуњавања: „Химелман, Фридрих (право Хершел); обућар, трговац. Рођен 7. марта 1853. у Варшави. W. 2931, A. G. (број аката варшавске полиције). 1883. због крађе из ценова са дружином у Сарлују — 2 године робије. 10. априла 1884. крађа из цена (Констанц) 2 месеца затвора. 13. јула 1888. лоповска дружина (Бон), 2 године 9 месеца робије. Поред ових назначења, иследнику је сад лако набавити све остало што се овог лопова тиче.

Списак карактерних знакова, који такође испуњава једну врло дебелу фолио велику свеску, дели се овако: косе, очи, носеви, уши, руке, ноге, ожиљци, грбе, тетовирања и замуцкивања. Ако отворимо главу „носевима“, наћи ћемо на пример: „Тиле, Ернст 2201 (то је опет број листа у регистру, па дакле и број у албуму злочинаца), нос у врху у лево повијен; у глави „ноге“ можемо наћи: „Верктаг, Фридрих, 751, лева нога краћа од десне“, или у глави „тетовирања“, које се често налази у злочинаца: „Шмит, Ернст, 6610. На грудима орао, на десној руци два укрштена мача, један анђео, једна жена, на левој мишици касапски грб и змија.“

Веома је значајно излагање азбучним редом свију надимака злочинаца. Ти надимци имају везе или са самим именом, или са местом рођења, или са пређашњим занимањем, или, најзад, са спољашношћу њихова субјекта. Бележења, од прилике, гласе: „Келнер-Емил. — Емил Бекер, келнер; рођен у Берлину 21. маја 1862. — опасан лопов, обија и ускаче.“ — Или: „Стралсунда-Алберт. — Алберт Бруц, касап; рођ. у Стралсунду 18. јуна 1856. — Bauernfänger“. Или: „Карамбол-Август. —

Карло Фридрих Ернст, пореклом Шулце, рођен 4. јануара 1859. у Берлину. — Опасан лопов, обија и ускаче. Да бисмо казали само још које име, напомињемо, да берлинска полиција познаје: „Мртву Главу“, „Уланца Отона“, „Пекара Еда“, „Седога Антона“, „Матроза Алберта“, „Камерунца Фрица“, „Стаклоглавог Адолфа“, „Црнога Рикарда“, „Дрекога Освалда“, „Молера Густава“, „Сомотску Капу“, „Белога Августа“, „Штудента Освалда“, „Лепињу Отона“ и т. д.

И овако вођење рачуна о надимцима донело је већ користи. У зидарској улици била је једном учињена нека дрска крађа проваљивањем и узаман се трагало за злочинцем. По једнога дана јави се криминалној полицији један занатлија из те улице и саопшти јој, да је његов дванаестогодишњи син кроз више вечери затицао пред кућним вратима два човека и од њих је чуо случајно два пут име „Црвени Отон“. Криминална полиција поче одмах од тада пазити на „Црвенога Отона“, на кога дотле није имала основа за сумњу, па му по том претресе стан и нађе баш њега као једног од злочинаца у тој крађи.

Још је већа корист од бележења карактерних знакова. Један случај може ту корист да покаже за све. Криминалној полицији дође нека удовица са својом ћерчицом; покрао ју је неки од заната лопов, који је пре тога долазио, да бајаги од ње узме собу под закуп. Кад је изнесен пред њу албум злочинаца, није могла пронаћи слику тога лупежа, али кад је упитана да ли јој је што год од његове спољашности пало у очи, ћерчица узвикну: „мама, ја сам га добро гледала, он је имао на једном палцу усек, један ожиљак.“ Чиновник разгледа главу „ожиљци“ и одмах нађе лопова, који се тачно подудараше са описом госпође. Исто после подне беше ухапшен, а и госпођа, кад је пред њу изведен, познала га је — последица беше година дана затвора! —

Веома је обилата, даље, грађа, по којој се проналазе они, који раде на фалсификовању рукописа и подражавању жигова. Један широк орман пун је таквих фалсификата, а на сваком листу стоји име фалсификатора. Узмимо да је, на основи лажнога писма или жига фирме, дигнута једна количина робе од некога трговца и оштећени да је известио о томе полицију, давши јој лажног документа. Ако варалица није какав „новајлија“, може рачунати скоро на сигурно, да међу оним хартијама већ има његовога фалсификата и да ће овај лако пронаћи чиновник, коме је тај задатак поверен и који је веома извезбан у познавању рукописа.

Изгледа врло zgodна, а ипак необично проста, установа, да се за два сата може извршити „потера“ по свима гостионицама и пансионатима, да би се видело, да ли се налази у којој од њих прикривен какав злочинац, добегли у Берлин са стране. Берлин је подељен у тридесет околâ, а гостионице и станови странаца свакога окола исписани су на по једном листу. Кад се врши ова потера, шаљу се тридесет криминалних чиновника, од којих сваки има да разгледа на листи му исписане куће; после два сата сваки може извести шефа, да ли је истраживање имало успеха или није.

За саобраћај са осталим немачким и страним полицијским властима служе новине: лист централне полиције, који излази у две хиљаде пет стотина примерака и који са свим природно доноси и фотографије оних злочинаца, за које је полицијску власт берлинску стало да се лично што више познају. Лист је садрживом својом шарен и могао би по неком писцу романа дати богате грађе, јер ту саопштаване „биографије“, нарочито биографије варалица и авануриста, богате су у изненађењима свих врста, а нису ни без врло романтичких и љубавних примеса; уз то, ту су опомене да се свет чува, а саопштавају се и потере за лицима која власти траже, личне белешке о умаклим лоповима, тачни описи оних, за које се мисли да носе лажно име, саопштења о симулантима, објаве о извршењу казне и т. д.

Ма колико да су велика ова помоћна средства криминалне полиције, ипак нису довољна, да се победно може борити са берлинским злочинцима — ту су још живе трупе, и то су тако звани „вигиланти“ или „петогрошићари“, које име доводе још из времена, када су за сваку своју услугу добијали пет сребрних грошића. Вигиланти су махом рекрутовани из кругова злочинаца или и још држе са овима неке интимне везе, да се могу у њих убрајати; на тај начин они дознају и за по који намеровани зликовачки напад и то на време јављају полицији,

тако, да ова може предузети потребне мере. Чим су пак злочинци дотле дотерали, да је један од њих постао потказивач, они су одмах обрали бостан за навек. Али бива и да је вигиланат подесно оруђе у рукама својих другова, који му намерно дају лажне вести и на тај начин заваривају полицију. И по неки пут заиста стоји вигиланат у служби и полиције и злочинаца, то јест он служи страни, која га најбоље плати, а од стране злочинаца скупо се купује његово ћутање. Скоро увек ту се има посла са карактерима са свим нечистим, поквареним, мало поузданим, али ипак криминална полиција не може се одрећи вигиланата и мора да прима њихова лагања.

Но ипак више од свега вреде и у криминалној полицији речи: „у се и у своје кљусе!“ помози се сам, и у многим случајевима криминални чиновници су упућени једино на своје властито делање; снага воље, досетљивост, окретност, вештина обрлатити кога, телесна снага — све то као да су особине, којима мора располагати ваљан орган криминалне полиције, ако хоће да има лепа успеха. Дужности ових криминалних полицаиста најтеже су што се замислити могу; њихове одлуке могу спасти живот људи, а могу и читаве породице да сурвају у несрећу и беду. Често у личној опасности, у борби са изметом од људи, морају ипак увек очувати мирноћу и присебност, сећајући се своје велике одговорности. Њихову оштроумљу постављају се најшири захтеви: данас, дознавши за траг некога касира који ту има да прође, стоји полицаист у оделу носача на станици, рекао би сваки и не обраћајући пажњу на путника сад баш дошлог, а опет на сваког најтачније мотрећи; сутра, богато одевена, налазимо га „под липама“, као највиња иностранца, да би намамио овог или оног лупежа; трећи пут прати он, одевен као радник, у корак каког сумњивог злочинца по Берлину, придружује му се, као случајно, у крчми и мотри ту с ким ће се састати и шта чинити. За тим га опет видимо као безраднога пекарскога момка, где тражи да уђе у преноћишта пекара, у којима се често страсно коцка; или се закључава у кавак стан, у који намеравају лопови да упадну, и изненађује лопове баш кад су у највећем послу. —

Криминални полицаист и злочинац не стоје — са свим природно има изузетака — у односима баш тако запетим, како се обично узима. Злочинац наравно види у полицаисту свог непријатеља, али као год што је он уверен у истину свог принципа да треба да чини зло, исто тако зна и то, да је позив криминалиста да њега, злочинца, гони и што је могуће нешкодљивијим учини; то му је служба и за то је плаћен, не може му се, дакле, ни замерити! Шта више покушало се да тврди, да по кад што између ове две тако супротне странке постоји и неко узајамно поштовање пред лукавством и трудом, којим траже један другом да доскоче, и није ништа ретко, да се из уста једног злочинца чује где хвали кога криминалног чиновника као особито ваљана. За то и бива само ређе и мало кад крваве борбе између криминалних органа и злочинаца, шта више бива, да заједнички седе за чашом пива и причају шта су доживели, нарочито ако је лупеж своју последњу казну издржао, а у нову се још није уплео.

Главну масу криминалних полицаиста чине тако звани Schutzmann-и. Они се узимају од униформованог шуцманства (жандармерије), најпре на пробу за шест месеца, и придају се криминалној полицији; ако се покажу подобни, остају стално њој у служби и остављају за увек шуцманску униформу, јер у свом новом својству носе само цивил. Њихов је знак, по коме се познају, метална медаља, велика од прилике као петодинарац, која на једној страни има орла над вароши Берлином, а на другој речи: „Краљевски пруски полицијски чиновник“, као и број медаље. Ова долази још из године 1809., када се за време настањивања француске војске, веома намножише злочини, напади на својину, тако, да поуздани грађани, као приватна лица, мораше помагати мали број полицаиста. Ти грађани ношаху тада ову медаљу, да би се по њој могли познати, као какав билет, који би могли показати. И данас она служи истом циљу; на основи тога знака може сваки званичник одмах предузети стављање у притвор и захтевати помоћ униформоване полицијске снаге.

Наоружање криминалних органа, и то револверима, скорашње је. Ипак они се њима користе само у крајњој нужди; иначе ослањају се на телесну снагу своју, која их никад не оставља. Исто тако ретко употребљавају у спроводу притвореника

тако зване лисице, које су удешене тако, да и при најмањем покрету, бегству сличном, веома осетно притискују, а везују десну руку притворенога, око карпа, тако, да је крај у левој руци полицаиста, коме остаје десна увек слободна да може самовладати сваки отпор лица које овако води.

(СВРШИТЕ СЕ).

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

(НАСТАВАК)

л. Разна уверења за опште приватне потребе.

Суду општине ваљевске.

Познато је и самом суду да ме је моја жена Јелица напустила од 1890. године и да је отумарала некуда, и да се на продужење брачног живота ни до данас није вратила.

Намеран сам да поведем код духовног суда брачни спор, па молим суд да ми о томе изда уверење.

Прописну таксу платићу.

5. јануара 1898. год.

Ваљево.

Крсман М. Илић

опанчар из Ваљева.

(На полеђини):

№ 15.

И самом суду познати су наводи молиочеви као истинити, за то му издати тражено уверење по наплати таксе.

5. јануара 1898. године

Ваљево.

Председ. суда:

Чед. Костић

Чланови:

П. Матић

С. Илић

Увера.

Суд општине града Ваљева, по своме личном знању и уверењу, уверава сваку надлежну власт да је Јелица жена Крсмана М. Илића, ковача оvd., још од 1890. године отумарала некуда, напустивши његов дом и њега, и од тога доба до данас није се више враћала своме мужу на продужење брачног живота.

Ову уверу издаје суд Крсману на захтев, пошто је прописну таксу у два динара платио.

Од суда општине града Ваљева 7. јануара 1898 године № 15. у Ваљеву.

Деловођа:

Љ. Перић

Председник суда:

Чед. Костић.

Уверење

Ја доле подниси, узимам себи за жену Драгу, удову покојног Танаска Костића бив. оvd. чинов. који је 15. децембра пр. године умро, и обвезујем се да ћу новорођено дете, које се на случај од дана венчања па у року од пре девет месеци роди, као своје рођено сматрати и о њему се старати, као што би се за своју рођену децу старао и бринуо.

23. јануара 1898. год.

Крушевац.

Јован Андрејевић

кројач.

Да је Јован Андрејевић кројач оvd., кога суд лично познаје ово уверење, његову садржину и подниси на истом за своје признао, и својој заручници Драги издао, суд општине града Крушевца тврди, пошто је прописна такса у два динара наплаћена.

№ 63

23. јануара 1898. год.

Крушевац.

Деловођа:

Јов. Денић.

Председник суда

С. Маринковић.

Увера.

Приликом ступања у брак са Милесом, кћери Марка Петровића из Ниша, примио сам од њенога оца као девојачки мраз у готовом новцу три хиљаде динара, даље цело покућанство и намештај собни у стварима које су изложене у овом списку који прилажем овоме уверењу. Све ове ствари а и готов новац остају код мене на руковању за наше заједничко уживање, али исте су увек и у свако доба својина моје жене Милесе, што јој и овим уверењем признајем.

12. марта 1898. год.

Ниш.

Милош Марковић

трг. из Ниша.

Да је Милош Марковић оvd. трговац ово уверење, које издаје својој жени Милеси, пред овим судом за своје признао, суд општине града Ниша тврди пошто је прописна такса наплаћена.

№ 7854

12. марта 1898. г.

Деловођа:

М. Танић.

Председник суда:

М. Николић

(НАСТАВИТЕ СЕ).

АРХИВА.

(НАСТАВАК)

III., Региструј предмете из акта!

Шта се хоће с овом наредбом? Хоће се то, да се сви предмети, који долазе пред власт, региструју из самих акта, по којима се има радити.

За што је корисна ова наредба? Од ове наредбе има више користи. Прва је, што се предмети одмах по заводу у деловодник уводе и у регистар, што значи, да обе ове важне књиге иду упоредно. Друга је, што се из самог акта увек тачније предмет у регистар може завести, док међу тим, кад се то чини из деловодника, може и мора бити увек погрешака, једино због краткоће увода у деловодник, а друго и због честих погрешака протоколисте. И за то, ако је који предмет погрешно уведен у протоколу, неће тај исти случај бити и са регистром. Трећа је корист, што смо себи олакшали при тражењу појединих потребних предмета, јер одмах имамо све у регистру заведено по дотичним партијама. Још да тога није, морали би, кад год нам устреба, превртати редом листове деловодника, да нађемо нумеру предмета, који нам је потребан.

У добро уређеним архивама давно је већ напуштен начин увођења предмета у регистар из деловодника. То се може данас видети само онде, где влада немар, небрига и леност, а све то доказује у исто време неподобност и неспособност чиновника. Онај чиновник, који хоће да своју дужност савесно врши, па ма у ком надлештву био, било у општини или у државној служби, треба да има за правило ову наредбу. Ко се ње не држи, он не одговара својој дужности, нити има појма о њој.

Ми знамо, да код нас има и таквих архива, које по две године нису ни почеле с уводом у регистар, али знамо и то, да су то жалосне архиве, и боље би било да их и нема. Готово сваки дан можете чути за такве архиве од појединаца: „Нема ми брата акта, а не можеш да замислиш, колико губим због тога.“ Овај грешник не зна за то, да му се акта однета не могу да нађу, услед неуредности, но држи, да га или уцењују, или се тера неки инат према њему.

За то пазите на архиву, јер од ње зависи све па и сам ауторитет.

IV., Стављај на предмет увек РМ!

Шта је то РМ? То је прва нумера под којом је дотични предмет у регистар заведен. На пример: Марко Јовановић, абација, тужи Милоша Петровића пиљара, за скинуће пописа са ствари, у вредности 120 динара. Ова тужба заведена је у деловодник, под № 253. Под том нумером, ушла је као први акт по овом спору и у регистар, и та № је РМ. Све што даље по овоме предмету буде долазило, низаће се на ову партију у регистру, а код сваке деловодне нумере ставиће се поред исте и РМ 252., за тим доле при дну акта и све № које су нанизане на овој партији.

А за што то? За то, да имамо увек пред очима партију предмета, те ако би нам што требало, да се одмах, без по муке, можемо уверити из регистра без превртања листова, јер нас на то упућује сам регистар, где је предмет и на којој страни. Даље имамо на акту све нумере и онда тражимо предмет где је. Здружимо га брже и предајмо брже на рад. А што је најглавније, овим смо постигли још и то, што при здружењу акта, из истих можемо лако да се уверавамо, да ли је завод у књиге био правилан, јер ако је у актима две РМ онда значи, да је предмет у регистру добио две партије, и ту ћемо грешку одмах исправити.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИЗ ЦРНЕ КЊИГЕ ЈЕДНОГ ПОЛИЦИСКОГ ЧИНОВНИКА.

(у преводу М. П. Јовановића).

6. IN FLAGRANTI!

Један цивилни служитељ уведе га, као смрт бледа, погледа прикована за земљу. Човек веома леп, племенита лица, јако црне браде унаоколо. Уз то беспрекорно одевен, јер на себи имађаше црни фрак, белу машину. Све казиваше појаву веома елегантну.

Из самих сјајних одаја једнога од првих финанс-барона ове вароши довели су га право у нашу полициску дирекцију. Домаћин лично предао га је полициском агенту, затекавши га у својој спаваћој соби на делу крађе скупоцене женине гривне.

Тек што сам прибележио општа питања и одговоре, као што то бива у сваком случају притвора, при чему се приведено лице легитимовало као адвокатски секретар Д-р Ст. — пријави се и барон Л. Такође у пуном свечаном оделу, преко кога је имао елегантан огртач, уђе овај омалени, добро утовљени господин.

„Госп. комесар ме познаје и јамачно већ зна за жалосну аферу, која ме овде доводи“, поче одмах.

„Нешто само у опште, госп. бароне; рапортовано ми је, као да је ту нека крађа.“

„Јесте, — коју је покушао тај господин у моме дому — ту је corpus delicti.“ При том пружи ми једну кутијицу, обложену угасито црвеном кадифом. Отворих је и из ње засијаше као какве варнице јасни зраци једне тешке златне гривне, у којој беше ружица прекрасних драгих каменова.

„Зар није лепо парче, чију праву вредност може знати само онај, који је бацио на њ око?“ примети барон, погледајући оптуженога са пуно претње. Овај пребледе још више и, ћутећи, гризаше своје усне.

Ови мукли покрети, а који опет много казиваху, не измакоше ми из вида; они ми одадоше, да овде није само нека обична крађа. Не допустивши да се то примети, упитих барона, да ли не би волео, да свој исказ даде, пошто се оптужени уклони.

„За што?“ упита он. Ово је за мене само један посао, ма и најнепријатнији, а у пословима ја сам навикао да је све са свим чисто и отворено. Г. доктор нека истинитост мога казивања одмах потврди или порече, како му је воља.

„Онда молим да испричате како је све било, г. бароне.“

„Догађај је прост и кратак. У моме је дому вечерас забава с играчком, као што сам то навикао преко зиме да чиним. Случај ме нанесе од прилике пре једног сата у моју спаваћу собу, која је на противној страни од соба, у којима се друштво гостило, и ту, упрепашћен, нађох мало познатога ми г. доктора са гривном моје жене у руци, коју он, кад ме угледа, брзо у џеп смота. Ја га позвах да каже шта ће ту и да даде украс, који сам му у руци видео. Д-р Ст., овако ухваћен, даде ми гривну, али не хте ништа више рећи. Мени више и не треба, јер сам га затекао in flagranti, на делу. Звонио сам за слугу, наредно сам да се зовне најближи полициски агенат и њему га предадох као — простог лопова.“

„Г. Бароне!“ плану оптужени усред ћутања свога.

„Е? Зар нисам голу истину казао? Није ли све тако, како сам исказао? Ако није, имајте смелости да порекнете то што рекох.“

Један горак осмејак пређе преко лица младог човека.

„Пошто сте ви имали смелости, да ову тужбу на мене дигнете, била би жалосна смелост с моје стране, кад бих се бранио.“

„Молим, махните се свију фраза. Овде имамо посла само да констатујемо факте. Јесам ли вас ухватио у својој спаваћој соби, кад сте ову гривну сакрили, или нисам?“

„То не поричем.“

„Онда објасните мени или г. комесару, шта сте имали посла у мојој спаваћој соби ви, коме, као госту, она није била приступна.“

Оптужени очевидно беше у великој унутрашњој борби, а за тим одлучно одговори: „То нећу казати.“

„То ми је доста. Остало све ствар је полиције и суда.“

Овако признање г. барону могло је и бити довољно, али мени не. Чињаше ми се, да гривна у овој афери има са свим

споредну улогу, ма да „основи подозрења“ заповедно упућиваху на крађу.

„Беше ли гривна у кутији, кад ју је г. Д-р Ст. скрио?“ упитих барона.

„Не, у кутију сам је метнуо ја, кад сам је хтео донети да је вама предам.“

„Та околност од интереса је за мене, јер је гривна овде, на месту где се скопчава, покварена, рекао бих услед тога, што је силом отворена. Можете ли то објаснити, г. бароне?“

„Не могу, јер заиста не знам како је гривна ту искварена — вероватно да је моја жена баш због тога квара оставила гривну, коју је, како се сећам, с почетка вечери имала на себи.“

„То може бити; саслушање госпође баронице свакојако расветлиће ту околност.“

Ја приметих, како ово непријатно дирну г. барона.

„Г. комесару, ја не бих желео, да ми се жена — ни као сведок — уплеће у ову, као што се види, сензациону парницу.“

И Д-р Ст. беше се нешто узврполио, кад се овом приликом помену г-ђа бароница.

„И ја мислим, да би госпођу ваљало поштедети и не увлачити у ову аферу, која је одиграна само између мене и г. барона. Ја признајем, да сам затечен с гривном у рукама, више јамачно не можете од мене захтевати.“

„Па ипак, г. докторе, ваш је рођени интерес, да објасните овај корак, непојмљив за ваше околности.“

„Да објасним? Узмите да сам на ово нагнан неодољивом принудом. То је законски основ за олакшицу, као и моје отворено признање.“

„Пошто сам га in flagranti ухватио“, упаде у реч барон подругливо.

„In flagranti? Изгледа, да вам се тај израз веома допада, г. бароне. Ако вам је ова ствар за шалу, онда је то ствар вашег укуса. Мени је за умирење, да ви нисте ничим оштећени. Украс, који као да вам веома на срцу лежи, опет је у вашим рукама, а за непромишљени корак, који сам учинио, гледате ме тешко кажњена губитком части — оне части човека, која за вас, закључујући по свима поступцима вашим, свакојако као да је од врло незнатне вредности.“

„Господине!“ викну барон Л.

„Не жестите се; сами сте ову размирицу обележили само као „посао.“ А сад допустите ви мени, да вам ја, који у том само трошкове носим, честитам тако повољан успех!“ одговори Д-р Ст. саркастички.

Да бих прекинуо даља објашњавања, упитих: „јесте ли знали да се украс налазио у спаваћој соби г. барона?“

„Нисам.“

„Па шта сте тражили у тој одаји, далекој од просторија у којима се гости налажаху?“

Доктор ћуташе.

„Вероватно тражаше нешто што више вреди, него да само међу гостима и у друштву буде, али га је и у том спречила моја неочекивана појава.“

„Је ли оптужени из круга познаника ваше куће, г. бароне.“

„Моја је кућа отворена и ја нисам у стању, да за сваког посетиоца, кога примим, пре тога истражујем како је забележен и шта се о њему мисли.“

„И ви остајете на томе, да судом гоните свога госта?“

„То морам чинити, баш за то што је моје гостопримство повредио на начин тако еклатантан. А сад, ако ћете ми допустити, госп. комесару, да одговорим својој дужности према осталим гостима својим, као домаћин.“

С тим речма оде барон Л., пошто је још један последњи поглед, пун мржње, бацио на Д-ра Ст.

„Одричете ли се још и сада, пошто је барон отишао, тога, да објасните овај жалостан случај?“ упитих младог човека, који ме је јако заинтересовао.

„Наравно, ја се користим овим правом сваког оптуженога.“

„Онда веома жалим, што вас због велике сумње за крађу морам задржати у притвору и предати надлежном суду.“

„Вршите своју службу, г. комесару — својим признањем ја се надам да сам скинуо своју кривицу.“

* * *

Поротници су огласили Д-ра Ст. кривим за злочин крађе, а колегија судија, имајући у виду претежне олакшавне окол-

ности, осудила га је само на казну краткога затвора. Претрес није имао оних интересних момената, које је очекивала публика, сензације жудна; чисто признање оптуженога svelo је доказну процедуру на проста констатовања онога што је садржина ствари.

Онога дана, када је Д-р Ст., издржавши казну, из затвора пуштен био, јављено нам је, да је, чим је у свој стан дошао, пројурio себи куршум кроз главу.

Једини излаз, пошто је без части остао. Така беше пресуда света у опште. Пресуда и лака и брза!

Само мало њих мишљаше друкче.

Да ли једна од тог малог броја не беше и прослављена помодарка и варошка лепотица госпођа бароница Л., која се одмах, чим је започела парница противу Д-ра Ст., кренула на дужи пут у иностранство са својим супругом?

ЛОПОВ КАО ПОЛИЦАЈАЦ.

(НАСТАВАК)

— Дакле, за 15 најдаље 20 дана, вама су нужни планови... а ја вам их могу набавити за 10 дана; само извините, што вам опет понављам: ова ствар мора остати у потпуној тајности.

— Ама, човече!... — заусти инжињер да га поново увери, да не брине.

— Верујем вам — прекиде га полицајац — но ја то понављам с тога, што се упуштам на један — по закону — недозвољен начин за проналазак покрађе. Јер, колико је властима потребно да се покрађа пронађе, у толико је још важније, да лопови не прођу без казне. Ми узимамо нов пут истраге, који нас истина води, да што пре стигнемо к вашим напорима; али он лопове не доводи на оптуженичку клупу...

Инжињер је као бесвесно пушио своју „вирђинију“ и пуштао густе колутове дима, но сваку реч полицајчеву он је с највећом пажњом слушао. „Ово је диван човек, кад с толико пожртвовања ради да ме спасе“, мислио је у себи.

— Шта марим ја — рече најзад — хоће ли лопови доћи под суд за крађу; нек им је просто с моје стране. Мени је стало само до мојих папира, без којих ја неби ништа добио, па да их на Карабурму воде.

— Тако је, — потврди полицајац. — После, имајте и ово на уму, кад би их, рецимо, затворили... Зна се да лопови нису толико необазриви, да ваше планове вуку по цеповима; њих су јамачно оставили код свога јатака.... Неби ли затварањем лопова, тај јатак ради своје сопствене коже, све папире, бацио — у ватру.

— Ух, не говорите тако, молим вас. Не рекох ли вам: дајем и 3000 динара, само да се што пре дође до хартија,

— Молим, молим, ја хоћу да вас што више уверим о користи мога предлога...

Инжињер махну руком у знак да се даље не говори о томе.

— Мислите ли ви још данас на пут?

— Кроз по часа, како бих стигао за ноћни воз.

— Треба ли вам новаца? Колико? а кад уђете у траг, онда већ, као што смо се споразумели.

— Тхе... па није ми потребно... што се мог путног трошка тиче, ја имам новаца довољно... не, не треба ми...

— Е! како то?!.. тако не иде, — рече инжињер и стрпа му један завежљај у цеп од спољњег капута. — Кад ствар срећно свршите, онда ћу ја умети на свој начин и своју захвалност да вам покажем.

(СВРШИЋЕ СЕ)

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Станко Окановић, кесарош. Ми смо још у прошлој години у 7. бр. на 53. страни донели слику овога старог кесароша. Тада смо у опису његове личности казали, да је то човек, који четврт века врши свој онаки занат по вашарима у Србији и да је иначе опасан, јер хоће и ножем да наsrне на човека. — На лозничком видовданском вашару 15 пр. мес, Станка је ухватио полицијски комесар. Код њега се издавао за неког Стевана Лазаревића, али срески писар г. Гавра Радосављевић познао је у њему по поменутој прошлогодишњој

слици Станка Окановића. Разуме се, он је тада морао признати да је Станко и да је покушао да прикрије своје право злогласно име.

Пошто је она слика Станкова донета у прошлој години његовог млађег живота, а он се сада знатно изменио, ми доносимо ову најновију, коју смо добили добротом г. Радосављевића, писара, (јер га је он и сликао тамо у Лозници) и која ће у овом добу корисно послужити полицијским комесарима за хватање овога редовнога посетиоца свију вашара у земљи. Из Лознице Станко је спроведен начелству у Шабац, да се протера у Књажевац.

Приликом овог последњег сликања код среског начелника у Лозници, Окановић се веома противио и сликар је због тога

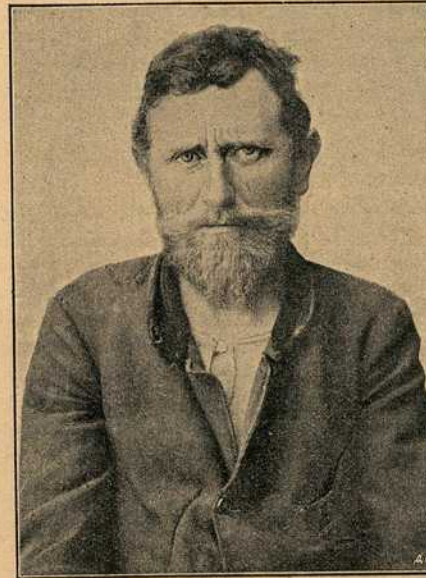
покварио једно стакло у апарату. Кад је сликање свршено, он је дрско рекао присутном чиновнику: „На здравље! Да имам што ситуније од песнице, частио бих вас...“

Кад су спровођени у Шабац он и „Ване“ (види слику у прош. бр. на стр. 209. под насловом „Ко је ово?“) једним су лисицама били везани један за другог и тако су ишли пред спроводником, једним коњчким жандармом. У путу Станко је кришом дохватио са насипа једну каменицу и мучки се бацио на жандарма. Да само жандарм није мрднуо главом, поред које је каменица као стрела пролетела, он би погинуо.

На лозничком вашару одсечено је неколико кеса и једној госпођи украђен је сат с ланцем. То је сигурно дело Станкових руку. Што код њега није ништа од тога нађено, није никакво чудо, јер, сви кесароши имају и своје јатаке код којих плен остављају. Ови пак јатаци кесарошки путују по вашарима као памуклијашаи, опанчари, кожари и т. п. Међу тим, то нису те занације. Ово се да извести и с тога, што они носе по врло мало еспапа. По некад сав еспап износи вредност 15 до 20 динара и још много мање, а иду рецимо из Ужица у Неготин, из Враћа у Лозницу и т. п. На такве назови трговце и занатлије, требале би власти да обрате строгу пажњу на вашарима и ако нису добро легитимисани, да их чисте.

Марија Розманек. Родом је из А.-Угарске, али у Србији проводи ова индивидуа више од 15—20 година. Под видом

служавке, она се увлачи у куће и краде све што јој падне шака. За крађе и скитњу кажњавана је много пута на затвор и прогонство, али ваљда што јој овде послови иду боље од руке, увек се брзо из прогонства враћала. И док је полиција поново ухвати, дотле она већ учини понеку нову крађу. Последњи пут Марија је нађена опет у скитњи и пошто је полиција знала њену прошлост, — кажњена је од стране кварта палилулског под Бр. 3096 на пет дана затвора с прогонством у А.-Угарску. Да би и остали свет сем београдске полиције познао ову индивидуу,

мије доносимо у верној слици. Марија је на протоколу саслушања изјавила, да јој је 38 година. Полицијски органи, ради сигурнијег упоређења с овом сликом могу јој слободно додати још 20%. Лаж ове врете, најзад, слабост је скоро целога женског света.

УХВАЋЕНИ.

Адам Исаиловић — „Чакар“, војник I батаљ. VII пешад. пука, који је 7. пр. м. побегао из команде, познат је по слици његовој изнетој у бр. 26. на стр. 202. нашега листа и ухваћен у селу Вировцима, ср. колубар. окр. ваљевског. Кад је Адам дотеран у општинску судницу и упитан за што се ту бави, он не знајући да је његова слика изашла у потерници „Полицијскога Гласника“, извади и показа објаву по којој је корсем пуштен на осуство. Општинска власт спроведе га начелнику ср. колубарског, где на протоколу признаде, да је објаву сам написао и свога командира на њој потписао.

Начелство ваљевско спровело је Адама Управи града Београда, где је с њим по закону поступљено.

Светозара Алексића, званог „Сека Персу“ чија је слика изашла у потерници прошлога броја, и његовог друга Светозара „Пећанца“, који је такође по истој потерници тражен због извршене крађе у Нишу, ухватила их је полиција у Софији и већ их је спровела начелству округа нишког.

ПОТЕРА.

Начелник, среза масуричког депешом од 1. тек. № 3689 јавља ово:

„Синоћ у први мрак 7 наоружаних непознатих лица нападоше на кућу Радула Илића, тежака из Власине; њега и чељад злостављали су и из куће однели 30 дук. 8—9 наполеона, 18 турских мецедија, 50 дин. у српским новчаницама, 60 динара у сребру, 40 дин. у никлу, 8—9 руских рубаља, два пиштоља кременака, једну дугу пушку кременачу, један мали револвер од 5 пука и још доста других ствари и рубаља.

Зликовци су били наоружани пушкама кокинкама и дугим ножевима, обучени у пећанско одело а говорили су српски и турски. Врата од стана Радулова отворили су удешеним кључем. Моле се све полицијске власти, да зликовце у своме домаћају живо потраже, па нађене мени стражарно спроведу.“

У случају проналаска зликоваци се могу спровести и Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 15215.

Јован Михаиловић, родом из Ужица, притвореник првостепеног суда за варош Београд, који је оптужен за превару, (то је онај, што је оное сељаку паковао банке у писму за управу фондова, па му банке дигао а место њих у писмо метнуо исечену хартију) — побегао је из притвора 29. прош. месеца. Јован има 29 година, раста је високог, лица округлог, малих упалих очију, роав по лицу, има браду и бркове, блед — испијен. Одело је на њему немачко. При говору афектира. Наређује се потера. Пронађеног треба стражарно спровести првост. суду за град Београд или Управи града Београда с позивом на Бр. 15069.

Лазар Здравковић, пекарски момак, родом из Зајечара, ноћу између 27. и 28. пр. мца извршио је опасну крађу Стојану Ристићу, хлебару из Пожаревца, однев му из затвореног сандука: 60 дин. у банкама, 105 дин. у никлу и 35 у сребру. Лазар има 29 год., средњег је стаса, округлих образа, обрва и очију црних. Начелство округа пожаревачког депешом № 9518 моли све полицијске власти, да Лазара потраже и у случају проналаска њему стражарно спроведу. Пронађени Лазар може се спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 14983.

Ђока Бошњакчић, коцкар из Земуна, који се у последње време наставио у Коцељеву, ср. посаво-тамнавски, (и који се издавао под именом Сава Бугарски), ноћу између 26. и 27. пр. месеца, побегао је из притвора суда општине коцељевачке, где је за извршену опасну крађу био затворен. Ђока има 34 године, омален, очију плавих, крезав, бркова риђих, у лицу црвенкасто-бео. Од одела има на себи: мали кожух, кошуљу кратку а гаће широке, на ногама велике црвене чарапе и опанке што се с пређицама закопчавају. Наређује се потера за овим лоповом, који јамачно хоће да пребегне у Аустро-Угарску. На-

ђеног стражарно спровести начелнику среском у Владимирце, с позивом на Бр. 5380, или Управи града Београда на Бр. 14.965.

Павле има 25 год. средњег је стаса, црномањаст, по лицу роав. Јован пак има 20 год., високог је раста, у лицу црн као Циганин, говори крупним гласом.

Наређује се живо тражење за одбеглим осуђеницима. Пронађеног треба стражарно спровести нач. округа пожаревачког с позивом на бр. 9512. или Управи гр. Београда на Бр. 14984.

Димитрије Станковић, звани „Обраш“, слуга фијакерски, 15. овог мес. побегао је из Врњачке Бање са фијакером и коњима Милана Ј. Младеновића, фијакериста из Свилајнца. Фијакер је жут а коњи: један длаке отворено доратасте а други зелене. Први има 4 а други 7 год. Димитрије је родом из Соко Бање, има 26 год. средњег је стаса, косе смеђе, браде и бркова жутих. Мисли се, да ће кола и коње продати па по том пребећи у Бугарску. Наређује се живо тражење. Пронађеног Драгутина са покрађом треба стражарно спровести начелнику среза ресавског с позивом на Бр. 6962. или Управи града Београда на Бр. 14985.

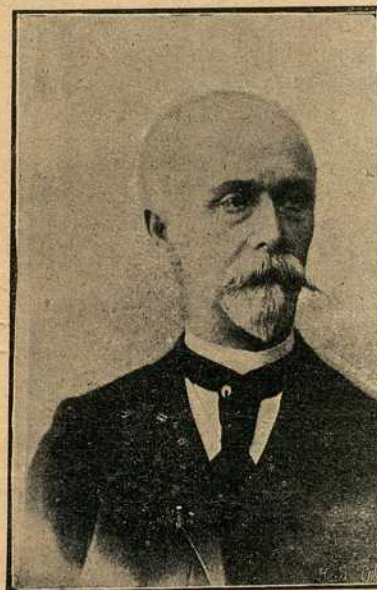
Милан Петровић, из Београда, који је 1. јуна 1895. год. упућен у оvd. болницу за душ. болести на лечење, ноћу између 25. и 26. пр. м. побегао је. Милан има око 18 год. од фамилије нема нигде никог, болује од епилепсије. Он је високог раста, слабо развијен, ђосав. Побегао је у оделу једног болничара, које је украо и то: 1 капуту старом избељеном, на ногама је однео опанке и чарапе, а на глави капу шајкачу од плаве чоје. Пронађеног стражарно упутити управи оvd. болнице за душ. болести с позивом на Бр. 867. или Управи града Београда на Бр. 14851.

Начелник срески депешом својом од 26. о.м. № 9121. из В. Градишта, јавља, да су ноћу између 21. и 22. тек. мц. из поља са пајевана украдена два коња Радивоју Симићу из Мајиловића од непознатих. — Један је длаке ђогатасте 8 год. стар, без роваша, бео, под жигом положено „в“ — други је длаке доратасто беле, од 8 год., без роваша, на леђима и репу по мало бело, без других роваша под жигом положено „м.“ Наређује се потера за лоповима, које, кад се пронађу, ваља заједно с покрађом спровести начелнику ср. рамског с позивом на број његове депеше или Управи града Београда на Бр. 14857.

Министарство иностр. дела писмом својим од 9. пр. мес. № 7169. на основу саопштења оvd. руског посланства, известило је госп. мин. унутраш. дела, да је **Теофило Климентије Игњатијевић Призиленски**, поданик руски, бив. благајник старатељства петроградског плем-

ства, побегао 22 јуна пр. год., одневши из касе, која му је била поверена 147.000 рубаља у државним папирима и новцу. Пошто није искључена могућност, да је овај Призиленски по учињеној крађи дошао к нама у крајевину Србију, министарство унутрашњих дела расписаује свима полиц. властима у земљи, да га у своме подручју потраже, па у случају проналаска да га притворе и одмах известе министарство с позивом на ПБр. 13411. а могу и Управу града Београда на Бр. 14716.).

Тим расписом господин министар скренуо је пажњу полицијским властима на слику*) овога бегунца, која је штампана у 18. броју „Поли-

цијског Гласника“ од прошле године, а коју ради лакшег хватања и овога пута доносимо. — Ономе, ко ухвати Призиленскога, даће руска држава награде 4000 рубаља (12000 динара у злату). Бегунац има 58—60 година, средњег је стаса, иначе у свему као и у слици.

*) Ову слику Призиленскога добили смо још прошле год. непосредно и штампали смо је у Потерници на стр. 143.

Начелник среза смедеревског депешом од 26. о. м. № 9822 доставља: »24. о. м. Младен Томић из Сеоне, дечак од 16 год. отерао је на пашу 7 брава мршавих свиња, и од тада нема ни њега ни свиња. Сумња се да га није ко од зликоваца убио и свиње покрао. Лични опис Младенов овај је: раста средњег, косе црне, малих црних бркова, без браде, на себи је имао од одела кошуљу и гаће, опанке и црну шубару. Свиње су оваке: 6 брава беле а један нераст црн и по трбуху шарен, црно-бело. Моле се све власти да живо потраже Младена, па нађеног заједно са свињама да упуте дотичном средском начелнику или Управи града Београда с позивом на Бр. 14867.

Љубисав Влајић, из В. Плана среза орашког, окр. подунавског, редов 4 чете, 4 батаљона, III гард. пеш. пука побегао је из команде 21. о. м. у војничком државном оделу. Љубисав је висок 171 см., плав, бркова плавих, очију зелених, уста и носа обичних, браду брије, по лицу богињав, особитих знакова нема. Пронађеног упутити команди с позивом на Бр. 2397. или Управи града Београда на Бр. 14850.

Виталис Ђурковић, бив. контролор овд. фабрике дувана, због злоупотреба учињених у званичној дужности а у суми од 9696-20 динара, стављен је био под суд и у притвор решењем првостепеног суда за град Београд, под 21. октобром прошле године № 21039. Решењем истог суда од 22. децембра пр. год. № 25309. Виталис је био пуштен на јемство, да се код куће своје лечи до пресуђења дела.

Но како је Виталис пре кратког времена побегао из Србије у цели да избегне казну, наређује се потера за њим. Он је родом из Заблотова у Аустро-Угарској, но под 18. априлом 1891 год. примљен је у српско поданство; има му до 45 година. Изгледа је: пун, средње висине, глават, очију плавих, косе и бркова такође плавих; на средини темена ћелав. Док је овде био бријао се и носио наочаре, управ као што ова његова слика показује, али могуће је, да је сад у цели прикривања браду пустио, а наочаре скинуо.

Нађеног Ђурковића треба стражарно спровести првостепеном суду с позивом на № 10257. или Управи града Београда на Бр. 11212.

Павле М. Мустедић и **Јован М. Лазић**, родом из Пољане, окр. пожаревачког, — осуђеници београдског казног завода, ноћу између 28. и 29. јуна текуће године побегли су са државне ливаде зване »Клепечке« у близини Костолца, где су на раду били.

Живојин, син Мате Милошевића, из Маскара, среза темнишког, окр. моравског, који је био на лечењу у овд. болници за душевне болести, 22. пр. мес. око 1 сах. по подне побегао из завода. Живојин има око 22 год., повисоког раста, средње развијен. Одneo је на себи болничко одело и то: блузу и панталоне шарене од сегелтуха, кошуљу, гаће, опанке, чарапе и капу — шајкачу — од плаве чохе. Наређује се живо тражење овог побеглог болесника, па нађеног спровести истој болници с позивом на Бр. 851. или Управи града Београда на Бр. 14.622.

Карло Ребринг, родом из Лемберга у Аустро-Угарској, врло опасан лопов. На доставу овд. аустро-угарског вице кон-

зула, пребеглао је отуда и пошто није искључена могућност да је у Србију дошао, наређује се и овде за њим потера. Карло је римокатоличке вере, има преко 20 год., средњег стаса, плав, има мале плаве бркове, плаве очи, енергични поглед, на доњој уни зарезак, варошки је одевен. Говори немачки, пољски, руски и влашки. Нађеног стражарно спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 14.798.

Крста Милошевић, калфа берберски из Крушевца, који је окривљен за две опасне крађе, 24-ог прош. мца у 6 сати по подне побегао је из притвора. Он има 16 година, стаса омаленог, косе црне, очију граорастих. Од одела има на себи капут и панталоне шарене а на ногама опанке. За Крстом се наређује потера. Нађеног стражарно спровести начелству округа крушевачког с позивом на Бр. 7143, или Управи града Београда на Бр. 14.777.

Живојин Остојић, берзански служитељ, учинио је, по његовом признању, проверу и дужност у Берзи напустио. Управа града Београда расписује актом № 14607, да се Живојин пронађе и с њим по закону поступи.

Ноћу, између 30. јуна и 1. јула ове године, у селу Гостиљу, среза златиборског, ухваћено је једно непознато лице које није знало српски говорити, па је дотерано у затвор општинске суднице. То лице исте ноћи *заклало је ножем два општинска служитеља, који су одређени били да га чувају, па побегло.* Начелство округа ужичког депешом од 1. тек. месеца № 8176 достављајући овај случај моли све власти да се учини потера за овим зликовцем. Пронађени може се спровести и Управи града Београда, с позивом на Бр. 15070.

Косту Поповића, бив. општ. чиновника, који се у последње време са станом налази у Ресавској улици бр. 9. (а можда се и сада налази), тражи првостепени суд за град Београд актом № 14066 да му се спроведе због извесних штампарских кривица. Коста избегава да на позив предстане суду, па за то се овим тражи. Нађеног треба стражарно спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 14914.

ОГЛАШЕН ЗА ХАЈДУКА

Начелник округа врањског депешом од 28. о. м. № 8182 доставља: »**Недељко С. Јовановић** из Губереваца ср. лесковачког двадесетогодишњи одбегли робијаш, није се у остављеном му року предао власти по објави начелника окр. врањског од 3. јуна т. г. № 6927. штампаној у 122. броју »Срп. Новина«.

Начелство окр. врањског на основу чл. 3 закона о хватању и утамањивању хајдука у вези с §. 243. кр. зак. а пошто је остављено му рок прошао под данашњим, № 8182. решило је: да се Недељко огласи за хајдука, с тим, да је од данас слободно свакоме *убити га.*«

О овоме се извештају све полициске власти с тим, да се о овоме известе и сви општински судови.«

Недељкову слику донели смо у 25. броју нашега листа на стр. 194. Ко ухвати или убије Недељка добиће 800 динара награде. Акт Упр. гр. Београда № 14986.

Т Р А Ж И С Е.

Првостепени суд за град Београд актом својим од 25 тек. месеца № 13977. тражи да се пронађе и одмах суду упутити **Михаило Костић**, бив. келнер у »Доњој београдској пивници« као приватни тужилац по кривици Војина Радојичића овд. келнера због два дела опасне крађе. Акт Управе града Београда № 14804.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Овај број обуставили смо многима који до сада нису положили претплату за I полугође ове године. Број, који је за овим на реду, обуставиће се и осталима, који нас дотле не измире с дугом.

Уредник нашег листа отпутовао је у Ниш, где ће провести до идуће среде. Све оне што очекују одговоре на писма, молимо да причекају на његов повратак.